

Las regiuns vegnan concepidas da nov

La legislaziun per las novas regiuns vegn tractada en il cussegl grond

■ (cc) La regenza grischuna ha deliberà la missiva tar la legislaziun executiva da la refurma dal territori per mauns dal cussegl grond. La missiva duai reglar tranter auter l'attribuziun da las vischnancas a las 11 regiuns, la concepziun organisatorica da las regiuns sco er numerusas adattaziuns formalas. Ultra da quai duai vegnir tegnì quint dal fatg ch'ils circuls e las corporaziuns regionalas crodan davent graduadamain. Ils 23 da settember 2012 han las votantas ed ils votants grischuns acceptà la revisiun parziala da la constituziun chantunala dals 13 da zercladur 2012 cun 31 788 cunter 9410 vuschs. A partir da l'onn 2015 duai il chantun Grischun pia avair 11 regiuns sco purtadras d'incumbensas, e quellas duain remplazzar ils 11 districts, las 14 corporaziuns regionalas ed ils 39 circuls doz.

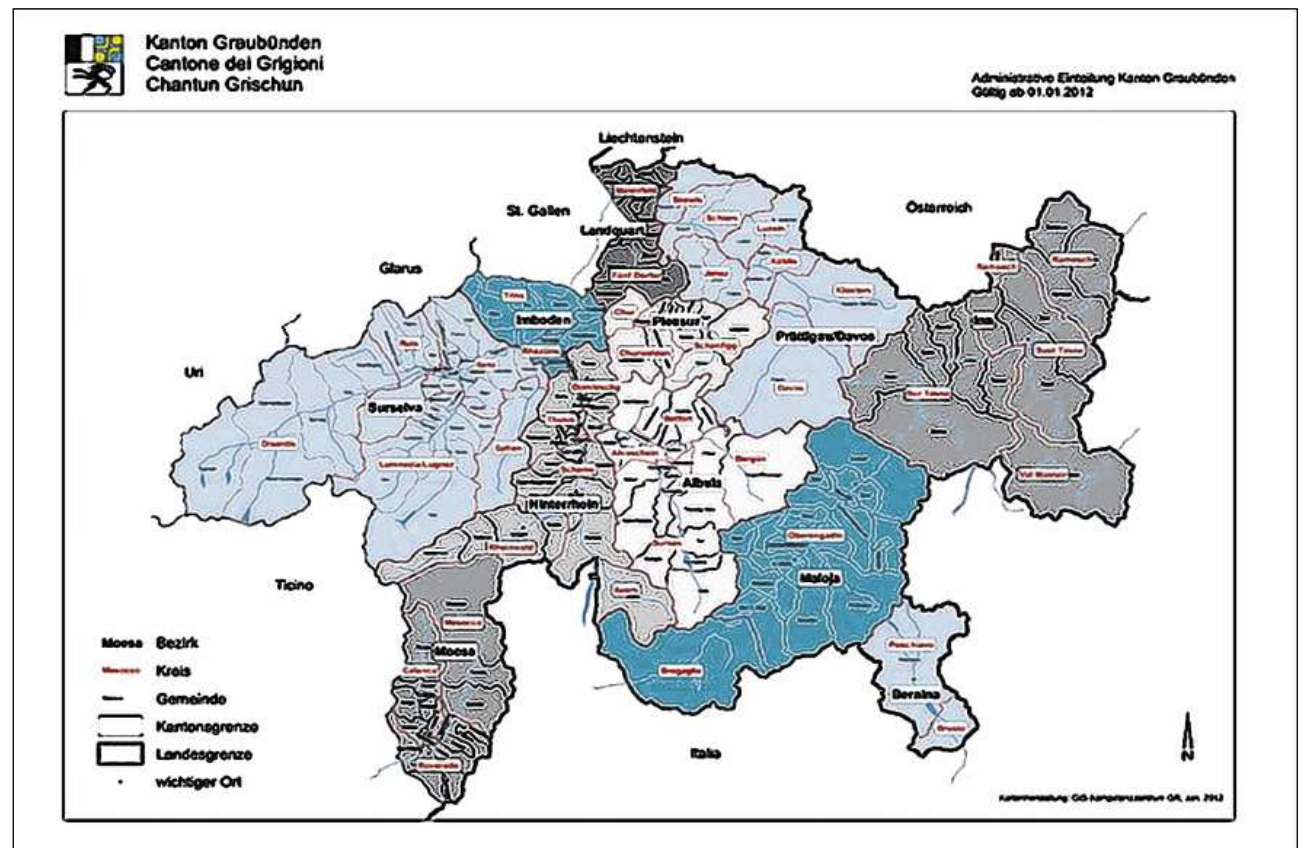
La legislaziun executiva qua avant maun cuntegna tranter auter l'attribuziun da las vischnancas a las 11 regiuns, la concepziun organisatorica da las regiuns sco er numerusas adattaziuns formalas. Adattaziuns materialas en consequenza da la refurma dal territori vegnan integradas en la missiva sco projects separads. La refurma dal territori areguard ils districts/las dretgiras districtualas vegn realisada principalmain en il rom d'ina revisiun parziala da la lescha davart l'organisaziun giudiziala, e pia ordaifer quest project. Per questa refurma datti dapli temp, perquai che las dretgiras districtualas restan, en lur cumposiziun actuala, competentas per il circuls da dretgira vertents fin la fin da l'onn 2016.

Attribuziun da las vischnancas a las regiuns

Per il project da consultaziun è la regenza sa laschada guidar da l'attribuziun da las vischnancas als districts. En paucs cas èsi stà raschunavel da far adattaziuns. En singulas vischnancas han ins dumandà la voluntad da las votantas e dals votants en chaussa, e quai avant u en connex cun la procedura da consultaziun. Las voluntads han correspundi tuttas a l'attribuziun che la regenza aveva previs en ses project da consultaziun. L'attribuziun che vegn suttamesa al cussegl grond è pia la suandanta:

Concepziun organisatorica da las regiuns

La concepziun organisatorica da las regiuns resguarda las directivas ch'il cussegl grond aveva fixà en la sessiun da favrer 2011 en il rom da la tractativa davart la refurma da vischnancas e dal territori. Questas directivas duain gidar ad ademplir las incumbensas surcommunalas, senza dentant cuntrafar a la refurma da vischnancas che parta a lunga vista da main che 50 vischnancas. Ils documents da consultaziun proponivan duas variantas. Ina prevedeva ch'il dretg chantunal prescrivess per gronda part l'organisaziun, l'autra permetteva a las regiuns ina vasta libertad d'organisaziun. La regenza resta, malgrà posiziuns cuntraversas, tar las prescripziuns d'organisaziun tenor il dretg chantunal (e pia tar las directivas dal cussegl grond). Per l'ina duain vegnir resguardads ils interess da las vischnancas pli fitg che enfin uss, intergrond obligatoricamain represchen-

tantas e represchents da las vischnancas en la regiun. Per l'autra duain vegnir rinforzadas la responsabladad e la capaciad da las vischnancas. La regenza è persuadida ch'il model proponì stgaffescha structures simplas.

Previsa è ina conferenza da las presidentas e dals presidents sco plattafurma da decisiun da la regiun. Or dal ravugl da la conferenza da las presidentas e dals presidents vegn nominada ina cumissiun regionala. Manada vegn la regiun da princip da la conferenza da las presidentas e dals presidents. La conferenza da las presidentas e dals presidents na duai, cuntrari al project da consultaziun, betg referir exclusivamain a las presidentas u als presidents da las vischnancas, ma bain er star a disposiziun ad ulteriuras commembras ed ad ulteriurs commembers da las suprastanzas communalas. Cuntrari al project da consultaziun desista la regenza da l'obligaziun da stuir decider unanimamain las midadas dals statuts areguard l'intent e las incumbensas da la regiun. Ina decisiun da maiortad duai esser suffizienta. I sto vegnir impedì ch'ina vischnanca stoppia, pervia d'ina mancanza d'unanimitad, fundar

ina corporaziun da vischnancas usitada per pudair ademplir ina incumbensa concreta.

Incumbensas regionalas

Da princip fixeschan las vischnancas tge incumbensas che ston vegnir ademplidas sin plaun regional. En singuls secturs po dentant er il dretg chantunal prevair che incumbensas ston vegnir ademplidas sin plaun regional. Ils statuts da las regiuns ston prevair tge incumbensas communalas che pon vegnir ademplidas da la regiun. Cun la concepziun ch'è vegnida skizzada dal cussegl grond per la refurma dal territori na sa cumportassi betg sch'ina vischnanca pudess vegnir sfurzada d'ina altra vischnanca da delegar incumbensas. I sto restar resalvè a la libra decisiun d'ina vischnanca sch'ella vul ademplir senza ina incumbensa communalu u en ina furma da la col-lavuraziun intercommunalu, da la quala fa part er la regiun. Ultra da quai duai ina incumbensa, ch'è vegnida delegada ina giada, puspè pudair vegnir surpigliada da la vischnanca sutschertas cundiziuns.

Dimensiun da la missiva

La missiva cumpiglia ina revisiun totala da la lescha davart la divisiun dal chantun Grischun sco er revisiuns parzialas da 19 leschas en il rom d'ina lescha generala, ina revisiun parziala da la lescha davart il notariat, il relasch d'ina lescha introductiva tar la lescha federala davart la scussiun ed il concurs, ina revisiun parziala da la lescha davart las lottarias, ina revisiun parziala da l'urden da gestiun dal cussegl grond, ina revisiun parziala da l'ordinaziun executiva tar la lescha federala davart il cumbat cunter malsognas transmissiblas da l'uman sco er l'aboliziun da l'ordinaziun executiva dal cussegl grond tar la lescha federala davart scussiun e concurs.

Plan da terms

Il cussegl grond duai pudair tractar la legislaziun executiva en la sessiun d'avrigl 2014. Cun quai han las vischnancas da las regiuns temp fin la fin da l'onn 2014 da preparar lur abilitad d'agir. Tar quai tutga tranter auter er il relasch da statuts. Il chantun vegn a dar in sustegn professiunal correspondent.

Regiun	Dumber da vischnancas	Populaziun 2012		Surfatscha (ha)
		dumber	en %	
Alvra	21	8'132	4.19%	68'361
Bernina	2	4'690	2.42%	23'720
Engiadina bassa/Val Müstair	12	9'574	4.94%	119'678
Plaun	7	19'181	9.89%	20'376
Landquart	8	23'514	12.13%	17'464
Malögia	12	18'733	9.66%	97'341
Moesa	17	8'146	4.20%	49'610
Plessur	6	41'296	21.30%	28'528
Partenz/Tavau	13	26'236	13.53%	85'340
Surselva	19	21'335	11.00%	137'339
Viamala	29	13'083	6.75%	62'758
Total	146	193'920	100.00%	710'515